

POLITYKA
ZAPOBIEGANIA
WYKORZYSTYWANIU
SEKSUALNEMU I
NADUŻYCIOM
NA TLE SEKSUALNYM

Fundacji Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej z siedzibą w
Krakowie
NIP 675-14-22-207; KRS 0000335921

Kraków

Polityka przeciwdziałania wykorzystaniu oraz niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych pracowników oraz Beneficjentów korzystających z pomocy Małopolskiego Funduszu Ekonomii Społecznej

1. Polityka organizacyjna

Definicje

Beneficjent - każda osoba korzystająca ze wsparcia fundacji Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej

Dziecko - definiuje się jako każdą osobę, która nie ukończyła 18 r.ż. Ta definicja jest uznawana na arenie międzynarodowej jako identyfikująca populację, która jest szczególnie narażona i wymaga dodatkowych zabezpieczeń w celu ochrony ich praw.

Niegodziwe traktowanie w celach seksualnych - oznacza fizyczną ingerencję lub groźbę o charakterze seksualnym czy to z użyciem siły, czy to na nierównych lub przymusowych warunkach.

Ofiara przemocy/osoba doświadczona przemocą - wskazuje na jednostki (ewentualnie grupy), które ucierpiały z powodu przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym. „Ofiary” należy traktować ze współczuciem i należąną wrażliwością.

Osoby dorosłe szczególnie narażone lub zagrożone - to osoby w wieku 18 lat lub starsze, których zdolność do ochrony przed przemocą, nadużyciami, zaniedbaniem lub wyzyskiem jest znacznie ograniczona przez niepełnosprawność fizyczną lub umysłową, chorobę, podeszły wiek, niestabilność emocjonalną lub stres oraz przez sytuację kryzysową, w której się znaleźli.

SEA - to skrót z nazewnictwa angielskiego Sexual Exploitation and Abuse - oznaczający w języku polskim Wykorzystywanie i Niegodziwe traktowanie w celach seksualnych (tłumaczenie zgodnie z zaleceniami ONZ).

PSEA - to skrót z nazewnictwa angielskiego Protection Against Sexual Exploitation and Abuse oznaczający Zapobieganie Wykorzystywaniu i Niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych.

Wykorzystywanie seksualne - oznacza rzeczywiste lub usiłowane nadużycie bezbronnej pozycji, zróżnicowanej władzy lub zaufania Beneficjenta do celów seksualnych, w tym między innymi czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego innej osoby.

Wprowadzenie

Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej (MFES) z siedzibą w Krakowie, ul. Rakowicka 14b (31-510 Kraków) NIP 675-14-22-207; KRS 0000335921 uważa, że wszystkie dzieci i osoby dorosłe szczególnie narażone lub zagrożone, bez względu na wiek, sprawność lub niepełnosprawność, rasę, religię lub światopogląd, płeć, orientację seksualną lub pochodzenie społeczno-ekonomiczne, mają prawo do ochrony przed nadużyciami, zaniedbaniem lub wyzyskiem. Wierzymy, że dobro i interesy dzieci i osób dorosłych szczególnie narażonych lub zagrożonych bezpośrednio i pośrednio są najważniejsze we wszystkich okolicznościach.

MFES zdaje sobie sprawę, że niektóre dzieci i osoby dorosłe szczególnie narażone lub zagrożone, takie jak osoby niepełnosprawne, osoby przesiedlone i osoby posiadające status uchodźcy, mogą być szczególnie narażone na nadużycia i przyjmujemy odpowiedzialność za podjęcie odpowiednich kroków w celu zapewnienia im bezpieczeństwa.

MFES zdaje sobie sprawę, że jako organizacja ma obowiązek dbać o dobro wszystkich dzieci i osób dorosłych szczególnie narażonych lub zagrożonych oraz dbać o ich bezpieczeństwo. Wszystkie osoby reprezentujące Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej w tym personel, wolontariusze i osoby pracujące dla stowarzyszonych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, mają obowiązek zgłaszania wszelkich swoich obaw, które zostały im zgłoszone zgodnie z niniejszą polityką. Obawy te są związane z nieodpowiednim zachowaniem osób reprezentujących MFES wobec Beneficjentów. Obowiązkiem Osoby Zabezpieczającej jest zapewnienie, że kwestie związane z ochroną są zarządzane zgodnie z niniejszą polityką i odpowiednimi wytycznymi legislacyjnymi.

Polityka i procedury opisane w tym dokumencie będą szeroko udostępniane i są obowiązkowe dla wszystkich pracowników, partnerów i wolontariuszy zaangażowanych w działalność MFES. Nieprzestrzeganie zasad i procedur zostanie rozwiązane bezzwłocznie i może ostatecznie skutkować zwolnieniem/wykluczeniem z organizacji lub zerwaniem współpracy z organizacją.

2. ZARZĄDZANIE ORGANIZACJĄ - zastosowanie zasad Polityki w organizacji

Zastosowanie w organizacji

Niniejsza polityka dotyczy wszystkich pracowników, partnerów i wolontariuszy MFES, niezależnie od ich roli lub rodzaju umowy oraz każdej osoby lub organizacji pracującej w naszym imieniu.

Od organizacji partnerskich oczekuje się spełnienia minimalnych standardów przedstawionych w niniejszym dokumencie i odzwierciedlenia ich we własnych politykach i procedurach. Należy przeprowadzić ocenę ryzyka polityk ochronnych w tych organizacjach, aby upewnić się, że spełniają te standardy.

Każdy partner z którym MFES współpracuje w ramach programów pomocowych prowadzonych dla Beneficjentów w umowie lub w aneksie do umowy potwierdza zapoznanie się z polityką PSEA i zobowiązuje się do jej przestrzegania.

Główne założenia polityki

Założenia do procedur opierają się na przeciwdziałaniu wykorzystaniu seksualnemu oraz niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych Beneficjentów korzystających z pomocy Fundacji Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej w relacji z pomagającymi.

Niniejszym Fundacja przyjmuje w swoich strukturach poniższe zasady:

- 1) Wykorzystanie seksualne i niegodziwe traktowanie w celach seksualnych - zawsze jest podstawą do rozwiązania stosunku pracy.
- 2) Zabronione są wszelkie czynności seksualne z udziałem dzieci (osób do 18 r. ż).
- 3) Zabronione jest oferowanie czegokolwiek w zamian za seks.
- 4) Pracownicy organizacji zobowiązują się zgłaszać wszelkie podejrzenia nadużycia pozycji pracowników organizacji wobec Beneficjentów.
- 5) Wdrażane są środki w celu ochrony i zabezpieczenia dzieci w środowisku medialnym (filmowanie, kontakty z mediami, udzielanie wywiadów, oglądanie lub słuchanie treści medialnych).
- 6) Tworzone jest środowisko przeciwdziałające wykorzystaniu seksualnemu i niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych
- 7) Prowadzona jest dokumentacja standardowych procedur zapewniających, że cały personel otrzymał/podpisał politykę

Procedury mają być transparentne i znane pracownikom MFES.

3. Systemy zasobów ludzkich i bezpieczna rekrutacja

Każdy pracownik/wolontariusz pracujący z dziećmi i osobami dorosłymi szczególnie narażonymi lub zagrożonymi musi:

- 1) otrzymać jasny opis stanowiska lub roli, określający oczekiwania dotyczące ich pracy i postępowania,

- 2) wykazać, że spełnia specyficzne wymagania na dane stanowisko lub rolę,
- 3) wypełnić formularz przy pierwszej wizycie w celu aktualizacji swoich danych osobowych, dotychczasowego i obecnego doświadczenia zawodowego/wolontariatu oraz kwalifikacji,
- 4) odbywać coroczne szkolenie PSEA mające na celu przypomnienie im procedur i ważnych pojęć,
- 5) być nadzorowany przez wyznaczonego kierownika i obserwowany w pracy przez koordynatora,
- 6) być zweryfikowany pod względem kwestii niewłaściwego zachowania seksualnego w miejscu pracy lub podpisać oświadczenie kandydata/kandydatki do pracy, że nigdy nie podlegał(a) sankcjom (dyscyplinarnym, administracyjnym lub karnym) wynikającym z dochodzenia w sprawie SEA, nie zakończył(a) stosunku pracy w trakcie dochodzenia oraz w toku dochodzenia nie odmówił(a) współpracy w takim dochodzeniu. (ZAŁĄCZNIK NR 2).

4. Obowiązkowe szkolenia dla pracowników, wolontariuszy i partnerów

MFES prowadzi obowiązkowe szkolenia (on-line i na żywo) dla całego personelu i partnerów w zakresie PSEA i odpowiednich procedur.

Szkolenia zawierają:

- 1) definicję SEA (zgodną z Definicją ONZ),
- 2) wyjaśnienie dotyczące zakazu wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym oraz omówienie polityki organizacji,
- 3) działania do podjęcia których personel jest zobowiązany (tj. szybkie zgłaszanie podejrzeń i odpowiednie kierowanie ofiar).

Szkolenia odbywają się cyklicznie - każdy pracownik/wolontariusz musi odbyć co najmniej 1 szkolenie w roku.

Udział w każdym szkoleniu jest potwierdzany listą obecności i certyfikatem.

Materiały szkoleniowe są dostępne dla pracowników i wolontariuszy. Program szkoleń jest szeroko promowany w organizacji.

5. Procedury zgłaszania

Zgłoszenie wykorzystania seksualnego lub niegodziwego traktowania w celach seksualnych jest obowiązkiem organizacji i jej pracowników oraz wolontariuszy i partnerów. Zgłoszenie musi nastąpić najszybciej jak to możliwe. Zgłoszenie może być osoby, która tego doświadczyła bezpośrednio lub od osoby, która była świadkiem.

MFES poważnie traktuje wszelkie zarzuty lub obawy dotyczące nadużyć na tle seksualnym. Procedura raportowania powinna być ściśle przestrzegana przez pracowników MFES i wszystkie podmioty stowarzyszone.

Postępując zgodnie z procedurą zgłaszania należy zachować szczególną ostrożność w odniesieniu do prawa jednostki do bezpieczeństwa, poufności, przejrzystości, dostępności.

Ścieżka zgłaszania jest jasna, znana, widoczna dla wszystkich zarówno dla pracowników i dla Beneficjentów.

Każda osoba która korzysta z pomocy oferowanej przez MFES może złożyć skargę, w której może zgłosić niewłaściwe zachowanie, również w przypadku gdy ma obawy lub podejrzenia dotyczące takiego przypadku.

Każde nadużycie oraz stosowanie przemocy musi spotkać się z reakcją i stosowną interwencją. Istnieje wiele sposobów na zgłoszenie nieprawidłowości.

Zgłoszenia od Beneficjentów

Jeżeli Beneficjent jest zaniepokojony swoim własnym dobrostanem lub dobrostanem innego Beneficjenta, istnieją następujące metody zgłaszania.

Beneficjenci mogą zgłosić swoje obawy w następujący sposób:

- Zaufanemu członkowi personelu lub wolontariuszowi, z którym pracuje / któremu jest podległy,
- Przez e-mail: **PSEA@mfes.pl**
- Listownie na adres: Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
ul. Rakowicka 14b 31-510 Kraków
z dopiskiem ZGŁASZAM

W miarę możliwości zgłoszenie powinno zawierać następujące informacje:

Co się stało? Kto popełnił domniemane wykroczenie? Kiedy i gdzie to nastąpiło?

Zgłoszenie musi zawierać kontakt zwrotny, w celu umożliwienia dalszej korespondencji i wyjaśnienia sprawy. Zgłoszenia mogą być sformułowane w języku innym niż język polski.

Zgłoszenia od pracowników / wolontariuszy

Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej oczekuje, że personel MFES będzie wyczulony na sygnały, które mogą sugerować, że dziecko lub osoba dorosła jest narażona lub zagrożona wykorzystaniem seksualnym lub niegodziwym traktowaniem o charakterze seksualnym. MFES oczekuje również takiego samego podejścia od pracowników swoich partnerów.

Jeśli pracownik ma obawy co do dobrostanu podopiecznych, musi zapisać wszystkie szczegóły potwierdzające podejrzenia i swoje obawy zgłosić:

- Osobiście lub e-mailem do wyznaczonym członkom personelu, którzy pełnią funkcje w zakresie niniejszej polityki, tj. osób kontaktowych ws. PSEA:
  - Rafał Sułkowski rafal.sulkowski@mfes.pl
- E-mailem na utworzony bezpośrednio do zgłaszania działań niepożądanych adres: **PSEA@mfes.pl**
- Listownie na adres:
  - Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
ul. Rakowicka 14b 31-510 Kraków
z dopiskiem ZGŁASZAM

Ponadto zawsze można zgłosić wątpliwości osobom pełniącym role decyzyjne w swoim dziale, bądź Zarządowi MFES. MFES deklaruje pełne wsparcie dla sygnalizowania przez pracowników zauważonych nadużyć. Dane kontaktowe zgłaszającego skargę będą traktowane jako poufne. Priorytetem MFES jest zagwarantowanie bezpieczeństwa sygnaliście tak, aby jego dane nie dotarły do osób, których dotyczy zgłoszenie.

Zarzuty wobec pracowników i wolontariuszy (zgłoszenia od osób spoza organizacji)

Wszelkie zarzuty, że członek personelu lub wolontariusz zachowywał się w sposób, który wyrządził krzywdę lub mógł skrzywdzić Beneficjenta, będą traktowane poważnie, z wyczuciem i szybko. W przypadku zaniepokojenia postępowaniem pracownika lub wolontariusza sprawę należy zgłosić najszybciej jak to możliwe:

- Osobiście lub e-mailem do wyznaczonym członkom personelu, którzy pełnią funkcje w zakresie niniejszej polityki, tj. osób kontaktowych ws. PSEA:
  - Rafał Sułkowski rafal.sulkowski@mfes.pl
- E-mailem na utworzony bezpośrednio do zgłaszania działań niepożądanych adres: **PSEA@mfes.pl**
- Listownie na adres:
  - Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
ul. Rakowicka 14b 31-510 Kraków
z dopiskiem ZGŁASZAM

6. Pomoc i skierowanie

Warunek skutecznej pomocy to przyjęcie perspektywy Beneficjenta.

Formy pomocy:

- 1) **Nieformalne** - empatyczne zachowanie wobec ofiary
- 2) **Formalne** - zgłoszenie wykorzystania seksualnego lub niegodziwego traktowania w celach seksualnych jest obowiązkiem organizacji przy tym zawsze i w wszystkich obowiązuje prawo krajowe.

Ofiary wykorzystywania i nadużyć kierujemy do specjalistycznych poradni lub centrów pomocy psychologicznej.

MFES posiada bazę jednostek wspierających osoby pokrzywdzone w przypadku nadużyć. Są to placówki zajmujące się profesjonalnie pomocą w różnym zakresie (m.in. prawnym, medycznym, psychologicznym). Baza zawiera zarówno lokalne możliwości wsparcia (właściwe dla lokalizacji MFES) jak i ogólnopolskie placówki, centra pomocy.

7. Dochodzenie

W przypadku zgłoszenia zarzutu wykorzystania lub nadużycia na tle seksualnym wobec Beneficjenta przedstawiciel MFES, który przyjmuje zgłoszenia niezwłocznie kontaktuje się z wybraną przez MFES organizacją zajmującą się profesjonalną opieką i wsparciem dzieci lub osób dorosłych.

Dochodzenie jest przekazywane organizacji zewnętrznej. Pracownicy MFES nie przeprowadzają dochodzenia.

Dochodzenia są prowadzone przez doświadczonych i wykwalifikowanych specjalistów, którzy są również przeszkoleni również w zakresie dochodzeń dotyczących spraw wrażliwych, takich jak zarzuty dotyczące SEA.

Uzasadnione skargi skutkują działaniami dyscyplinarnymi lub konsekwencjami umownymi wobec pracownika.

Załącznik nr 1 - wzór

OŚWIADCZENIE O PRZYJĘCIU STANDARDÓW ZAPOBIEGANIA WYKORZYSTYWANIU I NADUŻYCIOM NA TLE SEKSUALNYM BENEFICJENTÓW	
STATEMENT ON ADAPT STANDARS OF PREVENTING SEXUAL EXPLOITATION AND ABUSE OF BENEFICIARIES	
IMIĘ I NAZWISKO	
NAME AND SURNAME	

**ZAPOBIEGANIE WYKORZYSTYWANIU SEKSUALNEMU (*SEXUAL EXPLOATATION*)
I NADUŻYCIOM NA TLE SEKSUALNYM (*SEXUAL ABUSE*)
- KODEKS POSTĘPOWANIA**

Niniejszy Kodeks Postępowania dotyczy całego personelu Fundacji Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej z siedzibą w Krakowie ul. Rakowicka 14B KRS: 0000249712, NIP: 7010004121 („Fundusz”), w szczególności pracowników Funduszu, oraz osób pełniących w Funduszu swoje obowiązki na podstawie umów cywilnoprawnych, a także współpracowników Funduszu świadczących na jej rzecz usługi. Niniejszy Kodeks Postępowania opiera się na Biuletynie Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie specjalnych środków ochrony przed wykorzystywaniem i nadużyciami seksualnymi (ST/SGB/2003/13) oraz Deklaracji zaangażowania w eliminację wykorzystywania i nadużyć seksualnych przez personel ONZ i spoza ONZ, 2006 i został przyjęty przez Zarząd Funduszu na skutek przyjęcia *Polityki zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu (sexual exploatation) i nadużyciom na tle seksualnym (sexual abuse)* (obejmującej przeciwdziałanie wykorzystania oraz niegodziwego traktowania w celach seksualnych Beneficjentów korzystających z pomocy Funduszu).

Aby zapobiegać wykorzystywaniu i nadużyciom seksualnym, oświadczam, iż zobowiązuję się do przestrzegania sześciu podstawowych zasad określonych w wyżej wymienionym Biuletynie Sekretarza Generalnego ONZ:

1. Wykorzystywanie seksualne i nadużycie na tle seksualnym jest poważnym wykroczeniem i podstawą do zastosowania środków dyscyplinarnych, w tym zwolnienia w trybie natychmiastowym.
2. Wszelkie czynności seksualne z udziałem dzieci (osobami poniżej 18 roku życia) są zabronione.
Błędne przekonanie co do wieku dziecka nie jest czynnikiem łagodzącym.
3. Oferowanie pieniędzy, zatrudnienia, towarów lub usług w zamian za stosunek płciowy, w tym wszelkie poniżające, upokarzające lub wykorzystujące zachowania, są zabronione, bez względu na wiek beneficjenta.
4. Wszelkie stosunki seksualne między personelem a beneficjentami pomocy (przy czym beneficjentem jest każda osoba korzystająca ze wsparcia Fundacji), lub stosunki seksualne, które wiążą się z niewłaściwym użyciem władzy lub pozycji, są zabronione.
5. Pracownicy udzielający pomocy beneficjentom Fundacji są zobowiązani do tworzenia

i utrzymywania środowiska, które zapobiega wykorzystywaniu i nadużyciom seksualnym. Menedżerowie / koordynatorzy / osoby na stanowiskach kierowniczych mają dodatkową odpowiedzialność w tym zakresie.

6. Jeżeli pracownik / współpracownik / osoba pełniąca obowiązki w Fundacji na podstawie umowy cywilnoprawnej lub członek jej personelu ma obawy lub podejrzenia dotyczące wykorzystywania seksualnego lub nadużyć ze strony innego pracownika / współpracownika / osoby pełniącej obowiązki w Fundacji na podstawie umowy cywilnoprawnej, powinien zgłosić takie obawy.

Poufne zgłoszenie może zostać złożone w imieniu swoim bądź w imieniu innej osoby:

- Zaufanemu członkowi personelu lub wolontariuszowi, z którym pracuje / któremu jest podległy,
- Przez e-mail: **PSEA@mfes.pl**
- Listownie na adres: Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
ul. Rakowicka 14b 31-510 Kraków
z dopiskiem ZGŁASZAM

Ponadto, oświadczam, że:

1) zapoznałem/łam się z definicjami i rozumiem, iż:

a) *wykorzystywanie seksualne* to rzeczywiste lub usiłowane nadużycie bezbronnej pozycji, zróżnicowanej władzy lub zaufania beneficjenta do celów seksualnych, w tym między innymi czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego innej osoby;

b) *niegodziwe traktowanie w celach seksualnych* oznacza fizyczną ingerencję lub groźbę o charakterze seksualnym czy to z użyciem siły, czy to na nierównych lub przymusowych warunkach.

2) przyjmuję do wiadomości, że zabronione jest jakiegokolwiek wykorzystanie sytuacji zależności w jakiej znajdują się beneficjenci pomocy, udzielanej przez Fundację, z którą współpracuję lub z którą łączy mnie stosunek pracy.

3) zobowiązuje się podjąć wszelkie możliwe kroki, by zapobiegać wykorzystaniu i nadużyciom na tle seksualnym wobec beneficjentów.

4) zapoznałem/zapoznałam się z treścią Polityki, którą to treść akceptuję.

Podpisując niniejszy Kodeks Postępowania, niniejszym wyrażam zgodę na przestrzeganie jego zasad.

DATA I PODPIS	DATE AND SIGNATURE

Załącznik nr 2- wzór

.....
/ Imię i nazwisko/

.....
/ adres /

.....
/miejsowość, dnia/

Oświadczenie

Ja niżej podpisany/a oświadczam pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań stosownie do art. 233 §1 Kodeksu Karnego, że nie figuruję w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym i nie zostałem/am skazany/a prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne.

.....
/ czytelny podpis/

Oświadczam, że nigdy nie podlegałem(am) sankcjom (dyscyplinarnym, administracyjnym lub karnym) wynikającym z dochodzenia w sprawie SEA, nie zakończyłem(am) stosunku pracy w trakcie dochodzenia oraz w toku dochodzenia nie odmówiłem(am) współpracy w takim dochodzeniu,

.....
/ czytelny podpis/